

enkelt faa, mindre væsentlige, Bestemmelser nær, skulde standses ved, at en saadan Paragraph gik ud, og hele Anordningen derved møde Vanskeligheder hos Regjeringen. Jeg maa derfor ogsaa stemme for denne Paragraphs Vedbliven.

Holberg: Med Hensyn til de sidste Udtalelser, vi have hørt af den høitærede Landsstingsmand, forekommer det mig, at der fra Regjeringen ikke er udtalt et eneste Ord om, at Loven skulde falde, hvis § 7 forkastedes. Jeg siger, at det forekommer mig; thi jeg har ikke hørt Noget udtalt i denne Retning. Den ærede Ordfører har sagt: „hvis Loven indeholdt tvingende Bestemmelser;“ men Loven indeholder jo tvingende Bestemmelser; den indeholder tvingende Bestemmelser i de første 6 §§ for Justitsministeren, naar han udsteder Bevillinger; og for ham, der vil sælge, indeholder den ogsaa tvingende Bestemmelser, idet han kun paa de Villkaar, der ere angivne i de første 6 §§, kan erholde en saadan Tilladelse. Naar den ærede Ordfører har sagt, at det var beklageligt, om Lehnbesidderen ikke, naar han vilde foretrække Bevillingsveien, skulde kunne gaae deene Wei, saa kan jeg ikke dele denne Beklagelse. Ja, dersom jeg vilde tage Hensyn alene til hvad der kunde være beklageligt for Lehnbesidderen, saa kunde jeg vistnok dele denne Beklagelse; men da man bør tage Hensyn baade til Bøndernes Bedste og til Lehnbesidderen selv, saa kan jeg paa ingen Maade beklage, at han er indskrænket i saa Henseende. Med Hensyn til hvad der er ytret af den ærede 2den Landsstingsmand for 6te Kreds (Vandensflet), om, at Regjeringens Ret bestaaer alligevel, saa vil jeg aldeles ikke indlade mig paa nogen Discussion med hamdesangaaende, men blot gjøre opmærksom paa, at der er en meget stor Forskiel paa, at denne Ret bestaaer, og at en Lov udtrykkeligt giver en Tilladelse til at bruge den. Naar vi stemme mod § 7, saa opnaae vi ganske vist det, at det Modsigende, der er mellem de 6 første §§ og den sidste §, falder bort; og jeg vil ogsaa meget paatvivle, at nogen Justitsminister, naar § 7 falder bort, vilde vove at udstede Bevillinger.

Justitsministeren: Med Hensyn til Lovens Diemed maatte jeg finde det af megen

Vigtighed — dersom forresten Lovforslaget maatte kunne blive til Lov — at § 7 blev staaende. Man kan paa ingen Maade forudsæe alle de enkelte Bestemmelser, der indeholdes i de forskjellige Fundationsbreve. Mange af sige Bestemmelser have lagt store Vanskeligheder iverken for at faae Salg iverksat paa Fideicommissgodserne; andre lignende Bestemmelser kunde muligen indeholdes i Fundationsbreve, der ikke ere indkomne, og ligeledes kunne sige Bestemmelser indeholdes i Fundationsbreve, der ere givne for offentlige Stiftelser, og som ligeledes kunne lægge Hindringer iverken for, at Lovens Forskrifter i Alt følges. Jeg troer ogsaa, at selv om saadanne Hindringer ikke vare tilstede, saa vilde det dog være ønskeligt, at Bevillingsveien ikke spærredes. Ved Sagens foregaaende Behandling tillod jeg mig at udtale, at efter min Mening vil den Regel, der indeholdes i Lovforslaget om Commissiønerne, medføre, at man stundom ikke vil indlade sig paa Salg, man ellers muligen vilde indlade sig paa; denne Betænkelighed ved Lovforslaget vilde jo falde bort, naar Vedkommende, der ikke ønske at see fremmede Folk paa deres Godser for at undersøge disses Tilstand, have den Udvei at kunne søge en Bevilling til at sælge. Jeg har ogsaa ved den foregaaende Behandling gjort opmærksom paa, at man ofte, efterat Bevilling er given, har maattet gaae ind paa at indbrømme Majoratsbesidderen Ret til at give Bønderne en vis Rentemoderation. Jeg troer ikke, at man vil have saa frie Hænder i saa Henseende, dersom ikke Regjeringens Ret til at give Bevillinger bliver staaende aaben.

Ordføreren: Jeg maa endnu engang udbede mig Ordet i Anledning af nogle Bemærkninger, som blev fremsatte af den ærede 5te Landsstingsmand for 6te Kreds (Holberg). Om jeg forstod ham ret, hentydede han til, at jeg i mit foregaaende Foredrag skulde have ytret, at det var meget beklageligt, om Lehnbesidderen ikke skulde kunne realisere Salget, fordi han ikke vilde bøje sig ind under Loven, men vilde søge Bevillingsveien. Jeg vil imidlertid haabe, at mit Foredrag har været saa lydeligt, at den Forklaring egentlig nu maa være overflødig, at, naar jeg har beklaget det,